

1. Bakgrund

Genom att etablera ett Ideellt Utvecklingscentrum, vill Stiftelsen Cesam främja ett aktivt medborgarskap och det civila samhällets utveckling. Verksamheten ska erbjuda stöd till den ideella sektorns organisationer och aktörer samt utveckla formerna för samverkan mellan kommunen och det civila samhället. Initiativet följer upp tidigare utvecklingsarbete kring Örebro kommuns policy för samverkan med det civila samhället, den lokala spelregelsprocessen för överenskommelse mellan Örebro kommun och den ideella sektorns företrädare och det mångåriga arbetet med lokal demokratiutveckling, områdesarbete och stadsutveckling där Stiftelsen Cesam medverkat.

Kommunfullmäktige beslutade 28 maj 2008 om en policy för Örebro kommuns samverkan med det civila samhället. Vid samma tillfälle beslöt Kommunfullmäktige att ge stadskansliet i uppdrag att utreda förutsättningarna och föreslå genomförande av etablering av ett fristående ideellt utvecklingscentrum under år 2009.

Som en följd av dialog mellan Stiftelsen Cesam och Örebro kommun om förutsättningarna för ett sådant initiativ har Stiftelsen Cesam lämnat en ansökan om att starta och ansvara för ett fristående Ideellt Utvecklingscentrum.

Kommunstyrelsen beslutade 2009-06-16 att bevilja Stiftelsen Cesams ansökan för etablering av verksamhet under perioden september till och med december och att under denna tid pröva förutsättningarna för en fortsättning 2010- 2011.

Förprojekteringen 2009 har tidigare rapporterats i skrivelse 2009-11-11 och i det följande rapporteras det första verksamhetsåret 2010.

2. Etablering och invigning

Invigning av IUC genomfördes den 5 maj med ca 130 deltagare, flertalet representanter för föreningar och idéburna organisationer. Anna Ågerfalk, kommunalråd och Peter Örn som på regeringens uppdrag lett den nationella överenskommelsedialogen var invigningstalare.

Ett omfattande arbete hade då lagts ned för att skapa en ändamålsenlig mötesplats. På Storgatan 24 hittade vi en lokal som uppfyllde vårt krav på att vara centralt belägen, lättillgänglig och synlig för Örebroarna. Att finnas i det småskaliga och mångkulturella Norr City uppfattar vi som en fördel. Lokalen hyrdes från 15 januari på ett tvåårigt kontrakt. För inredningen av lokalen samarbetade vi med Modellera Arkitektur. Utgångspunkten var att skapa en multifunktionell och flexibel mötesplats. Nyckelord för lokalens utformning: Rum i rummet – öppenhet och avskildhet, Flexibilitet, Gemenskap – en lokal som uppmuntrar till nya möten, Kreativitet – att skapa och tänka nytt.

Ytan är uppdelad i zoner och möblemanget är flyttbart för att kunna möta så många olika behov som möjligt. Vårt stora skyltfönster är bokningsbart för föreningar och ideella initiativ som själva sätter ihop en utställning efter egen smak och behov.

För föreningarnas behov i samband med möten och arrangemang har pentryt utrustats med ändamålsenlig utrustning.

Lokalen är inte tillräckligt anpassad till olika funktionstillstånd. Initiativ har tagits och åtgärder planeras för nästa verksamhetsår.

3. Bemanning/ Öppethållande

Verksamheten har bemannats av anställda inom Stiftelsen Cesam. Personal har även rekryterats särskilt för verksamheten. Arbetet har fördelats mellan rådgivare, processledare, informatör och serviceansvarig lokalvärd.

Lokalen är tillgänglig alla dagar och tider för ideella initiativ enligt överenskommelse. Öppethållande för drop-in och förbokade möten har inledningsvis fastsällts till tisdagar och onsdagar klockan 10.00–17.00. Övriga dagar öppet för rådgivning, workshops och utvecklingsarbete enligt överenskommelse med föreningsaktiva, tjänstemän, politiker och enskilda örebroare. Regelbundet varje vecka genomförs arbets- och planeringsmöten för IUC:s medarbetare

4. Antal besökare

Under det första verksamhetsåret har ingen systematisk besöksstatistik förts. Under en period av fyra månader har vi gjort noteringar om antal besökare och aktiviteter och kan då redovisa över 200 besökare per vecka i förbokade möten för information och aktiviteter, fem föreningar per vecka som använt lokalen för egna möten och 15-20 spontana besök för information och rådgivning.

5. Funktioner

Föreningsfönstret består av två delar: vårt skyltfönster på Storgatan 24 och den digitala funktion vi tillhandahåller på vår hemsida. Skyltfönstret går att boka för föreningar och ideella initiativ. Föreningen som ställer ut i skyltfönstret får även möjlighet att marknadsföra sig i vår lokal och på hemsidan som "Veckans förening". Skyltfönstret har blivit ett populärt och enkelt sätt för föreningar att visa upp sin verksamhet för förbipasserande Örebroare. Skyltfönstret används kontinuerligt och har uppskattats av föreningar. Ett tiotal föreningar skyltade i Föreningsfönstret mellan början på september till mitten på december. Till en början hade föreningarna möjlighet att skylta i två veckor, men vid årsskiftet 2010/2011 hade vi så många bokningar att vi fick dra ned tiden till en vecka.

IUCs lokal fungerar även som **utställningsyta**. Toleransveckan, Alternativ Julmarknad och Frivilligdagen är exempel på detta.

Som möteslokal har vi inrättat "**Vardagsrummet**" för att underlätta det goda samtalet, "**Röda rummet**" för traditionella möten, presentationer och mindre seminarier med upp till 50 deltagare. "**Gröna Rummet**" är vårt kreativa mötesrum för idéutveckling och planering, där både bord och väggar fungerar som antecknings- yta.

Vårt pentry ger möjlighet till "**självhushåll**" för lokalanvändarna och är samtidigt ett **samtalsrum**.

6. Information/marknadsföring

Vår informatör och Cesams verksamhetsledare deltog i den nationella **Överenskommelsens** uppföljningskonferens den 2 december 2010. Tillsammans med tjänsteman från Örebro Kommun höll de ett kortare anförande under seminariet med tema: "Från ord till handling". Anförandet direktsändes live via Överenskommelsens hemsida.

På **marknadsafton** samt den internationella **frivilligdagen** genomfördes Öppet hus. Via kommunens föreningsregister har utskick prövats för information till föreningar.

Vi har mottagit **studiebesök** från Centrum för Ideellt Arbete/ Uppsala Föreningsråd, Idéburna organisationer från Västerås, Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholm, tjänstemän och representant från de idéburna organisationerna i Tyresö, Arbetsförmedlingen samt politiker, tjänstemän och representanter från föreningslivet i Örebro. Representant från Landsbygdsnätverket och gäster från LEADER-projekt i Storbritannien har besökt IUC och fått information om verksamheten.

Vi har under året upparbetat **presentations- och** marknadsföringsmaterial som finns tillgängligt i början av våren 2011.

IUC:s verksamhet har uppmärksammats i såväl lokal som nationell **media** och i annonstidningen Mediaplanets specialedition Ideellt Engagemang, april 2010.

7. Hemsida

Vi har samarbetat med Örebro-företaget Open-it för uppbyggnaden av IUC:s hemsida. Denna har en rad funktioner för såväl föreningar, idéburna organisationer och enskilda som vill engagera sig ideellt. Till hemsidan har vi skapat en Facebooksida. IUC:s hemsida kommer att vara i ständig utveckling för att möta det civila samhällets behov. Hemsidan har marknadsförts i allt material vi producerat.

Att skapa en hemsida kan för många föreningar vara antingen för tidskrävande, tekniskt komplicerat eller för dyrt. Genom det digitala Föreningsfönstret tillhandahåller vi ett verktyg för föreningar att marknadsföra sig själva och visa upp sin verksamhet. Samtidigt är det ett redskap för enskilda som vill engagera sig i en ideell aktivitet.

Hemsidan, www.iucorebro.se har en sökmotor kopplad till Föreningsfönstret. Alla organisationer, föreningar och nätverk i Örebro har möjlighet att registrera sig på IUC:s hemsida. Efter godkänd registrering får föreningen en egen sida med logg-in. Föreningen sköter själv sin sida. På sin sida kan föreningen lägga upp bilder, text och aktuella händelser m.m. De registrerade föreningarna länkas sedan till vår sökmotor som besökare kan använda för att söka efter föreningar och intresseområden. Vid registrering finns även en valfri funktion för att skicka sina uppgifter till kommunens föreningsregister. Kommunens föreningsregister ligger även som länk på IUC:s startsida och på www.orebro.se ligger en länkning till IUC:s hemsida.

Under de förta tvåmånaderna hemsidan varit i funktion har sexton föreningar registrerat sig i det digitala Föreningsfönstret. Positiva reaktioner från många fler gör att vi bedömer utvecklingspotentialen som god.

8. Förankringsarbete

Med Örebro **Föreningsråd** har kontakt upprättats, möten genomförts på IUC och en ömsesidig ambition om utvecklat samarbete till nytta för den ideella sektorn har blivit självklar.

Studieförbundens Lokala Samråd har mötts i IUCs lokaler och fått information om verksamheten. Därigenom har också tydliggjorts och underlättats möjligheten att förmedla kontakter, kanalisera ideella initiativ till de stödjande strukturer som ger bästa utfall.

Tidigt togs kontakt med ansvariga för **föreningsfrågor** på Örebro kommun för samarbete. Vi överenskom att integrera kommunens föreningsregister med vår hemsida. Numera ligger länk till kommunens föreningsregister på vår startsida. Alla föreningar som skriver in information i vårt webbaserade Föreningsfönster kan även välja att skicka sina uppgifter till kommunens föreningsregister. På så sätt medverkar vi till att få in nya föreningar till föreningsregistret samt att uppdatera uppgifterna hos redan registrerade föreningar.

Kultur och medborgarnämndens uppföljningsgrupp för **stadsutveckling** har besökt IUC och fått information om verksamheten samt fördjupande samtal om stöd till föreningsutveckling, föreningarnas lokalbehov, potentialen för lokala dialoger, demokratiarbete och främjande av aktivt medborgarskap. I samarbete med nämndens enhet för kultur och stadsutveckling har arrangerats möte för **Örebro Områdesgrupper**. Här diskuterades bl.a. möjligheten för Områdesgrupper att agera för att identifieras som remissorgan i frågor som rör fysisk miljö, trafik och andra ärenden i stadens fortsatta utveckling. Samverkan med **processledarna för stadsutveckling** är etablerad och funktionell.

Näringslivskontoret har inbjudits till information och med avsikt att etablera fortlöpande samverkan har detta följts upp och överenskommelser om fortsatt kontakt har fördelats mellan medarbetare i båda organisationerna. Utvecklingen av Norr City är exempel på en fråga där respektive uppdrag möts och där vi bedömer att IUC kan spela en viktig roll genom kontakterna i den ideella sektorn och genom Cesams samlade kompetens för lokal mobilisering.

Nätverket för sociala frågor är samverkansorgan för tjugotvå ideella föreningar som koordinerats av Cesam sedan initiativet togs 2005, med finansiering av Örebro kommun. Nätverket ingick i förarbeten, idéutveckling och start av IUC. Därefter har Nätverkets möten och aktiviteter i hög grad förlagts till IUC, men Cesams koordinerande funktion har inte finansierats.

I kontakt med **Utvecklingsrådet**, Örebro universitet har IUC presenterats som en plats för praktik och projektarbeten inom socionomutbildningen och praktikanter har tagits emot i verksamheten.

Kontakt har etablerats med projektledningen för utvecklingsarbetet om samlat Servicecentrum för Örebro kommun. Ömsesidig kännedom om initiativ och verksamhet är en viktig faktor för att medborgarna ska ges tillgång till korrekt information, stöd och främjande insatser.

9. Mötesplats, dialog och samverkan

IUC har blivit en uppskattad mötesplats som svarar mot en del av de lokalbehov som många föreningar har. Bland föreningar och nätverk som har använt IUCs lokaler för egna aktiviteter kan nämnas: Fontänhuset, Örebro Frivilliga Samhällsarbetare, Ria-Dorkas, Hela Människan, Dalaföreningen i Örebro, Afrikagruppen, UNIFEM, Pensionärsorganisationer, Autism och Aspergers föreningen, Astma och allergiföreningen, Fibromyalgiföreningen, Nätverket för sociala frågor i Örebro, Ulrikas nätverk, Röda Korset och Hjärta till Hjärta.

Denna efterfrågan på lokaler för föreningarnas möten synliggör ett problem som många föreningsaktiva upplever. Flera föreningar eftersträvar egna lokaler för att kunna förverkliga sina verksamhetsidéer. Ännu fler föreningar uttrycker behov av lätt tillgängliga lokaler för regelbunden och tillfällig verksamhet. Örebro kommuns beslut om föreningars tillgång till offentliga lokaler, skolor, barnstugor, bibliotek m.m. verkar inte ha fått genomslag och fungera i praktiken. Inom IUC medverkar vi gärna, om kommunens verksamheter tar initiativ, i processer, dialog och praktiskt utvecklingsarbete om hur detta kan förbättras för att därigenom stärka det civila samhället.

IUC har också blivit en viktig mötesplats för dialog mellan det civila samhällets organisationer, förtroendevalda och tjänstemän i Örebro kommun. Som exempel väljer vi att nämna;

Nätverket för sociala frågor har genomfört möten inom Sociala kanalen, vilket är samrådsforum med Örebro kommuns sociala verksamheter. Dialogmöten med partiernas företrädare har också genomförts på IUC.

Landstingets arbetsgrupp för regional utveckling och den ideella föreningen Lokal utveckling och Social ekonomi, L&Sek har sett IUC som en resurs i sina arbetsmöten.

I september genomförde föreningslivet och Örebro kommun den ceremoni för påtecknande av den lokala överenskommelse som blev resultat av tidigare genomförd spelregelsprocess. Därefter har vi erbjudit möjligheten för föreningar att fortlöpande skriva under överenskommelsen.

För Utvecklingsrådet, forumet för samarbete mellan Örebro universitet och idéburna organisationer har IUC blivit den naturliga mötesplatsen.

På initiativ av föreningen Growing Arts har anordnats dialogmöten med representanter från Vuxenutbildning och arbetsmarknadsnämnden, Kultur- och medborgarnämnden och Näringslivskontoret.

Idrottsföreningarna Vivalla Star och Simon SK har med IUC:s hjälp anordnat dialogmöten med föreningsföreträdare, tjänstemän och förtroendevalda.

Den nystartade föreningen The Art of Sweden har genomfört egna arbets- och dialogmöten med förtroendevalda om utvecklingen av regional och lokal kulturpolitik.

10. Rådgivning och utvecklingsarbete

Rådgivning till nya initiativ, stöd vid bildande av föreningar, utvecklingsarbete i befintliga organisationer, förmedling av kontakter bland annat till företrädare för Örebro kommun är en betydelsefull del av IUC:s verksamhet.

Här väljer vi att nämna;

Föreningen Örebro TV har med IUCs hjälp utvecklat sin idé om teckenspråkig TV och mediaproduktion, tagit initiativ för utveckling av projektarbete samt etablerat sig med sin media-verksamhet i Kulturhuset.

Rosa Hijab är ett initiativ för att i Sverige implementera ett internationellt koncept kring kunskap och stöd för kvinnor som drabbats av bröstcancer. Den muslimska huvudduken i rosa färg utgör motsvarande signal som det Rosa bandet.

Föreningen Vissla har som ändamål att sprida kunskap och stödja barn med kroniskt sjuka föräldrar. IUC har kunnat bidra med råd i utformning av stadgar samt i föreningsbildandet. Kulturföreningen Growing Arts har fortlöpande under året fått stöd i sitt utvecklingsarbete, bearbetning av stadgar, förnyelse av organisationsstruktur, bidragsansökningar och utveckling av verksamhetsidé. Med IUC medverkan har en framgångsrik relation med studieförbund etablerats.

Kring miljö och framtidsfrågor har genomförts arbetsmöten för att pröva möjligheterna att etablera lokalt arbete i anslutning till nätverket Omställning Sverige.

Medlemmar i Fontänhuset har prövat idé om föreningsbildning för ensamma.

Föreningen Hjälpande Händer, med målgrupp familjer med erfarenhet av posttraumatisk stress har bildats med IUC medverkan.

Ulrikas Nätverk som samlar enskilda individer med egen erfarenhet av mobbning i möte med idéburna organisationer, studieförbund och företrädare för kommunala verksamheter har getts stöd av IUC och tillgång till lokalen.

Många föreningar har behov av hjälp med att skriva och formge informations- och marknadsföringsmaterial. Vi har bland annat hjälpt Örebro Frivilliga Samhällsarbetare, EVA-kooperativet och Verdandi med rådgivning och utformning av nytt informations och marknadsföringsmaterial.

Workshop med Fritidsforum angående ”Alla åldrars mötesplats” har genomförts.

Fritidsforum är nationell medlemsorganisation för såväl föreningsdrivna som kommunala fritidsgårdar. I samband med att förbundssekreterare och medarbetare besökte Örebro för överläggningar med kommunens ansvariga tjänstemän arrangerades också en workshop på IUC. Avsikten var ett idéarbete inom Fritidsforums koncept för fritidsgårdens utveckling till

mötesplats i lokalsamhället. Resultatet ska återkommuniceras med IUC för eventuellt samarbete i Örebro under kommande år.

IUC har medverkat i ett flertal projektansökningar och med ansökningar för föreningsbidrag.

Inom IUC har utarbetats arbetsmaterial som stöd vid föreningsbildande. Vi har sammanställt och kompletterat redan befintligt material på ett lättillgängligt sätt. Vi har i huvudsak använt oss av information från Örebro kommun och MIP – Malmös Ideella föreningars Paraplyorganisation som driver den webbaserade tjänsten forening.se. Vi kan nu erbjuda följande material till föreningar och frivilliga: "Checklista för dig som vill bilda förening", "Att bilda förening", "Mall för stadgar", "Kontakter och information om föreningsbidrag i Örebro kommun", "Ordlista för föreningsliv och ideella organisationer".

11. Utbildning och lärande

Under 2010 har vi påbörjat behovsanalys som ska resultera i arbetsmaterial och utbildningstillfällen. Bland annat har vi sett ett tydligt behov kompetensutveckling inom information och marknadsföring.

Vi har även sett behov av mer lärande om föreningskunskap och ekonomihantering och vi har kunnat förmedla relevanta kontakter för de som efterfrågat detta.

12. Innovation

Ibland identifieras behov och uppstår situationer där de traditionella organisationsformerna och verksamhetsstrukturerna inte självklart är de bäst lämpade. Att kunna medverka i de innovativa situationerna är en uppgift för IUCs rådgivare. Partnerskap Vivalla, IPOP kan här utgöra exempel;

För detta utvecklingsarbete hölls det första styrgruppsmötet den 13 december. Det följdes av ett informationsmöte den 16 december med representanter från lokala aktörer och representanter för organisationer i lokalsamhället. Därefter genomfördes en arbetsdag för verksamhetsutveckling med processledning från IUC och etableringen av partnerskapet påbörjades.

I IUC:s verksamhet har vi även upparbetat kontakter med ett antal personer med intresse för volontärverksamhet och frivilliga insatser. I dessa kontakter har vi identifierat behovet av en utvecklad volontärförmedling som kan tillföra kvalitéer till det som redan görs i många olika ideella föreningar inom t.ex. idrottsrörelsen och de socialt inriktade föreningarna. Ett fåtal organiseringar, t.ex. Väntjänsten Hjärta till Hjärta, har volontärförmedling som verksamhetsidé och utvecklingspotentialen kan bedömas som stor.

13. Ekonomi

Örebro kommun har finansierat IUC med 1mkr för 2010. Dessutom överfördes 200 000 från förprojektering 2009 till årets räkning. Stiftelsen Cesams kostnader för verksamheten summeras enligt sammanställning nedan till ett värde av 2 166 975 kronor. Kostnaderna för verksamheten har då fördelats enligt följande:

Driftkostnader:

Lokalhyra	179 700
Övriga lokal- och driftkostnader	141 355
Utrustning och förbrukningsinventarier	195 952
Kommunikation och IT-tjänster	<u>4 920</u>
Delsumma:	521 927

Personalkostnader, schablon 650 kr per timme:

Föreståndare	768 tim	499 200 kr
Informatör	732 tim	475 800
Lokalansvarig, anställning med lönebidrag	900 tim	118 848
Rådgivare, 4 veckotimmar, 42 veckor	168 tim	109 200
Rådgivare, kontinuerligt	596 tim	387 400
Rådgivare, 2 veckotimmar, 42 veckor	<u>84 tim</u>	<u>54 600</u>
Delsumma:	2 848 tim	1 645 048
		<u>Summa: 2 166 975</u>

14. Fortsatt utvecklingsarbete 2011

För 2011 har Örebro kommun medgivit finansiering med 1mkr. Verksamhetens fasta kostnader är lika 2010, men investeringar och förbrukningsinventarier beräknas bli lägre. Personalkostnaderna är inte sammanställda.

I en intern analys med de medarbetare som medverkat i IUC:s etablering under det första året genomfördes ett arbete med mötestekniken "Cesam Plus- och Minusanalys". Vi identifierade "Plusfaktorer" som utgör framgång i det första verksamhetsåret och svagheter som är viktiga iakttagelser för fortsatt utvecklingsarbete. Med utgångspunkt i denna plus- och minusanalys identifierade vi ett antal punkter som utgör en del av grunden för arbetets

vidareutveckling 2011;

Samverka med Föreningsrådet, med de föreningar som deltagit i spelregelsarbetet, bygga partnerskap för IUC.

Säkerställa långsiktig finansiering.

Initiera och / eller delta i för omgivningen tydliga aktiviteter, exempelvis utvecklingsarbete i NorrCity och utåtriktade egna arrangemang, temakvällar, aktiviteter, Frivilligåret, Toleransveckan m.m.

Arbeta med politiska dialoger, främja aktivt medborgarskap.

Omvärldsanalys och kontakter utanför Örebro.

Föreläsningar och studier i samverkan med andra aktörer inom t.ex. folkbildningen.

Engagera volontärer och pröva former för Frivilligförmedling

Till detta har vi för avsikt att återkomma i senare rapport om verksamheten under innevarande år 2011.

15. Avslutning

Med denna rapport vänder vi oss till Örebro kommun med förhoppning om fortsatt förtroende att föra det påbörjade utvecklingsarbetet vidare. De första månaderna 2011 har visat en fortsatt positiv utveckling där kontakter och efterfrågan har ökat kontinuerligt. Därför är denna rapport också underlag för begäran om ekonomiskt stöd enligt bifogad kalkyl, BILAGA; och särskild skrivelse som kommer lämnas för finansiering 2012 och följande.

Samhällsarbete så som vi tillämpar det i vår praktik på IUC innebär att främja andras förmåga. Vi gör det genom rådgivning, erfarenhetsöverföring och kontaktskapande relationer. Men IUC ger oss också den unika möjligheten att vara medföljande kollegor i det utvecklingsarbete som initieras av enskilda, grupper och organisationer i Örebro. Vi använder vår organisations samlade erfarenheter, metoder och mötestekniker för att långsiktigt stärka örebroarnas självorganisering i det civila samhället och ett aktivt medborgarskap i relation till den gemensamma kommunala verksamheten och den parlamentariska demokratin.

Örebro 10 juni 2011

Per Hector
Stiftelsen Cesam

BILAGA

Preliminär budget för 2012

Lokal och driftkostnader:

Lokalhyra	180 000
Övriga lokal- och driftkostnader	80 500
Utrustning, hyrd och förbrukningsinventarier	25 000
Förbrukningsmaterial	15 000
Information och marknadsföring	20 000
Kommunikation och IT	26 000
Övrigt (10% på driftkostnad)	<u>16 500</u>

Delsumma 363 000kr

Investeringskostnader:

Investering, anpassning för tillgänglighet enl. offerter	
Elektrisk dörröppnare	17 000
RWC-larm	6 800
Hkwc	20 000
Hörselslinga eller motsvarande tekn. lösning ca.	<u>20 000</u>

Delsumma 63 800kr

Särskild kostnad

Nätverket för sociala frågor, koordination	100 000
--	---------

Delsumma 100 000kr

Personalkostnader:

Föreståndare/rådgivare	40 veckotimmar 1800 tim	1 170 000
Rådgivare	5 v-tim 42 veckor	136 500
Informatör, 80% tj, anställning med lönebidrag		99 436
Lokalansvarig, 50% tj, anställning med lönebidrag		118 848

SUMMA: 2 051 584 kronor